

OPDRACHT 1 Met hulp: verbanden in de tekst begrijpen

1. Lees de uitleg.

Je weet dat je tijdens het lezen op de **verwijswoorden** en **signaalwoorden** kunt letten. In een tekst komen vaak verschillende verwijzingen en verbanden voor.

Bij **verwijswoorden** kun je bijna altijd in de zin voor het verwijswoord vinden **waar het woord naar verwijst**.

Aan **signaalwoorden** kun je zien **welk verband** er tussen de zinnen bestaat. Als je niet precies (meer) weet welk verband een signaalwoord aangeeft, kun je het opzoeken in het overzicht signaalwoorden.

2. Lees de tekst actief. Maak gebruik van het volgende teken:

→ Ik zie een verband. (een verwijswoord of signaalwoord)

Kom je een verwijswoord tegen: onderstreep dit verwijswoord en trek een pijl naar het woord waarnaar het verwijst.

Kom je een signaalwoord tegen? Trek een pijl tussen de zinnen of delen van de zin waar een verband tussen bestaat.

3. Beantwoord vragen over verwijswoorden, signaalwoorden en verbanden.

a. In r. 4-6 staat: **Het** wordt door verschillende landen gebouwd, bemand en bekostigd. Waarnaar verwijst **het**?

---

b. In regel 10 staat het woord **echter**. Welk verband geeft dit woord aan?

---

c. In regel 12 staat het woordje **daaraan**. Waarnaar verwijst dit?

- d. In regel 21 staat: *Het ISS is gebouwd **om** onderzoek in de ruimte **te** kunnen doen.*
 Het signaalwoord **om ... te** geeft het verband: **doel - middel** aan.
 Wat is in deze zin het doel? En wat het middel?

doel: _____

middel: _____

- e. In regel 29 staat het woordje **Zo**. Welk verband geeft het signaalwoord **zo** aan?

_____

- f. Waarnaar verwijst **dit** in regel 27?

_____

- g. Waarnaar verwijst **daarin** in regel 30?

_____

OPDRACHT 2 Een www-schema maken

- Bij een tekst over een belangrijke gebeurtenis of een beschrijving van iets belangrijks, kun je overzicht over de tekst krijgen door bijvoorbeeld een tijdlijn of een www-schema te maken. Dit keer maak je een www-schema.
- Bespreek samen de vragen en vul het schema in. Gebruik de informatie uit de tekst.

Vraag	Antwoord
Wat is er twintig jaar geleden gebeurd?	
Wie is het eerste op het idee van een ruimtestation gekomen?	
Wanneer besloten zestien landen om het ISS te bouwen?	
Hoe werd het ISS uitgebreid?	

Vraag	Antwoord
Welke soorten onderzoek worden gedaan in het ISS?	
Waarom is het belangrijk om te weten dat honing en water niet goed mengen in het ISS?	
Hoe kun je weten of het ISS goed te zien is in de buurt?	

OPDRACHT 3 Vragen beantwoorden over de tekst

- Lees r. 9: *Dat plan kwam toen niet echt van de grond*. Wat betekent **niet van de grond komen**?
  - aanpassen
  - mislukken
  - opbouwen
  - vertonen
- Waarom kon ISS op 20 november 1998 nog niet permanent bewoond worden, maar wel vanaf 2 november 2000, denk je?

- In regel 23 staat het woord **gewichtloosheid**. In welke delen kun je dit woord opsplitsen? Wat betekenen deze delen? Wat betekent **gewichtloosheid** dus?

- Er is een Nederlandse astronaut die naar het ruimtestation ISS is gegaan om daar wetenschappelijk onderzoek te doen. Weet jij wie dat was?

---

5. Zou jij in de toekomst naar een ruimtestation willen gaan? Waarom wel of waarom niet?

---

6. Heb je de tekst goed begrepen?

A. Ja, ik vond de tekst niet moeilijk.

B. Ja, maar ik vond de tekst lastig te lezen, omdat _____

C. Nee, want _____
